

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Č.j.: OV—039/A—89

3. V 1989

~~TAJNĚ!~~

Výtisk č. 13

Počet listů: 9

Počet příloh: 3/3

DENNÍ SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 36

Upozornění: materiál je určen výhradně k informaci adresáta.

Nesmí být rozmnožován a po využití podléhá do 10 dnů vrácení federálnímu ministerstvu vnitra (odboru analytiky a informací Vnitřní a organizační správy FMV).

1. Bezpečnostní situace v ČSSR

V průběhu 2. května 1989 nebylo na území ČSSR zaznamenáno závažné narušení klidu a veřejného pořádku.

Nebyla zaznamenána závažná nepřátelská činnost vnějšího protivníka.

Ve státobezpečnostní oblasti nebyly zaznamenány významné jevy, kromě výhrůžky výbuchem okresnímu výboru KSČ v Liberci, učiněné neznámým pachatelem v noci z 2. na 3. května 1989, která je prověřována.

Na území ČSSR byl kromě telefonátu v Liberci zaznamenán pouze jeden výhrůžný anonymní telefonát v Praze, který byl pro-
věřen jako klamný. Nebylo zaznamenáno rozšiřování nepřátelských letáků, ve Východoslovenském kraji byl zaznamenán jeden výhrůžný anonymní dopis.

Byl odhalen nesvéprávný pachatel anonymního výhrůžného telefonátu ze dne 25.4.1989 v okrese Přerov.

Nebyla zaznamenána závažná mimořádná událost v čs. národním hospodářství, dopravě a spojích.

2. Nepřátelská činnost

b/ V Jihomoravském kraji byl zaznamenán výskyt nového nelegálního periodika s názvem "PĚNA - nezávislý společensko-politický výběr ze sovětského tisku". Podle zjištění bylo zatím vydáno pouze jedno číslo formátu A5, obsahující 63 stran cyklostylem rozmnoženého textu. Kromě překladů článků převzatých ze sovětského tisku obsahuje "PĚNA" rovněž materiály od 13 autorů. V pozadí vydávání tiskoviny jsou stoupenci "charty-77" z Jihomoravského a Severomoravského kraje.

Ve spojitosti s reagencí nepřátelských osob na jejich neúspěšný pokus narušit oslavy 1. máje bylo v Jihomoravském kraji zaznamenáno, že exponenti a stoupenci "charty-77" a tzv. nezávislých iniciativ z tohoto teritoria byli opatřeními organizátorů prvomájových oslav a Bezpečnosti překvapeni a zaskočeni. Toto bylo jedním z důvodů, proč považují za potřebné "jejich neúspěch na 1. máje analyzovat". Pokud jde o nejbližší perspektivu, jsou toho názoru, že příští rok nebude třeba nic podobného dělat, "protože se politická situace v ČSSR změní".

Dne 3.5.1989 byl v 01.00 hodin zaznamenán anonymní telefonát okresnímu výboru KSČ v Liberci s výhrůžkou "ráno vám to tam bouchne". Byla přijata příslušná bezpečnostní opatření k prověření, po pachateli se pátrá.

V průběhu 2. května 1989 byl na území ČSSR zaznamenán pouze jeden anonymní telefonát /Praha, výhrůžka výbuchem nálože v Domě obuvi v Praze 1/, bezpečnostní prověrkou ověřen jako klamný. Po pachateli se pátrá, provoz v Domě obuvi nebylo nutno v průběhu prověřkových opatření přerušit. Týž den byly na dvou místech v Praze zjištěny dva nápisy, jeden na podporu "charty-77" /Praha 10/, další hrubě urážející Klementa Gottwalda /na podstavci jeho sochy v Praze 1 nastříkán nápis "vrah"/. Po pachatelích se pátrá.

Byl zaznamenán výhrůžný anonymní dopis primátoru města Košic, který obsahuje výzvy k fyzické likvidaci komunistů. Po pisateli se pátrá.

V průběhu 2. května 1989 bylo zaznamenáno poškození dvou státních vlajek SSSR /Středočeský kraj/ a krádež dvou státních vlajek ČSSR /Kutná Hora/. Po pachatelích se pátrá.

Týž den bylo zahájeno trestní stíhání a vzneseno obvinění z trestného činu výtržnictví podle § 202/1 tr. zákona čs. obč. n. [redacted] /1970, dělník, 2x soudně trestán/ z Ústí nad Orlicí a [redacted] /1971, pomocná síla v kuchyni/ z Jihlavy, kteří 1. května 1989 ve večerních hodinách, oba podnapilí, v obci Kyšice /okr. Plzeň - sever/ vyjmuli státní vlajku ČSSR a rudou vlajku z držáků a tloukli s nimi o vozovku.

Dne 2.5.1989 byl jako pachatel anonymního telefonátu ze dne 25.4.1989 vyhořujícího výbuchem v domově důchodců v Pavlovicích okr. Píseň odhalen nesvéprávný čs. občan [redacted] /1966/, invalidní důchodce. Jmenovaný v uvedeném domově bydlí a pracuje v místní telefonní ústředně. Telefonátem se chtěl údajně pomstít zdravotnickému personálu a vedení domova důchodců za to, že byl počátkem roku 1989 zbaven způsobilosti k právním úkonům.

3. Negativní jevy a poruchy v čs. národním hospodářství

V průběhu 2. května 1989 nebyly na území ČSSR závažné události a jevy tohoto charakteru zaznamenány.

4. Nejzávažnější mimořádné události a kriminální trestná činnost

a) Mimořádné události v národním hospodářství a živelní pohromy

Dne 2. května 1989 kolem 16.45 hodin v n.p. Sepap Štětí (okr. Litoměřice) došlo po opětovné výměně pojistek k požáru kabelů rozvaděče motorů papírenského stroje a následnému zastavení provozu. Příčinou požáru byla pravděpodobně technická závada pohonu rozvlákňovače. Způsobená škoda činí asi 300 000 Kčs. Celkovou škodu, včetně následné bude možno určit po odstranění závady. Přesná příčina zahoření se zjišťuje.

Vyšetřuje OS SNB Litoměřice.

Dne 2. května 1989 kolem 06.30 hodin došlo na Státním statku Moravice - Nová Ves (okr. Bruntál) k úhynu 13 kusů březích jalovic. Šetřením bylo zjištěno, že vlivem silného větru došlo mezi dvěma sloupy přípojky k vzájemnému propojení fázového a nulového vodiče, následnému zavedení elektrického proudu do kovové konstrukce kravína a přes přivazovací řetězy na ustájené jalovice. Ke zranění osob nedošlo. Úhynem dobytka byla státnímu statku způsobena škoda ve výši 346 000 Kčs. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin obecné ohrožení.

Vyšetřuje OS SNB Bruntál.

Dne 2. května 1989 v 05.45 hodin v závodě Slovenka ve Vranově nad Toplou došlo, z dosud nezjištěných příčin, k výbuchu plynového kotle typu OB-12. Ke zranění osob ani k narušení výroby v podniku nedošlo. Způsobená škoda činí 150 000 Kčs. Příčina havárie se zjišťuje za účasti znalce. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin obecné ohrožení.

Vyšetřuje OS SNB Vranov nad Toplou.

Dne 2. května 1989 ve 14.30 hodin ve Vysočanské ulici v Praze 9 vznikl požár v bytě [REDAKCE] (nar. 1942, zaměstnána Správa diplomatických služeb). Prokázalo se, že jeho příčinou byla technická závada na mrazničce. Ke zranění osob nedošlo. Bytovému družstvu ČKD Praha vznikla škoda asi 150 000 Kčs a majitelce bytu asi 100 000 Kčs.

Vyšetřuje OS SNB Praha 9.

Dne 2. května 1989 v 15.30 hodin v obci Spišské Bystré (okr. Poprad) došlo k požáru 11 stodol soukromých majitelů. Ke zranění osob nedošlo. Způsobená škoda činí asi 167 000 Kčs. Týž den byli jako pachatelé zjištěni nezletilí [REDAKCE] a [REDAKCE] (oba nar. 1975, bytem Spišské Bystré, žáci zvláštní školy). Jmenovaní na dvou místech ve stodolách zapálili seno v úmyslu vidět velký požár.

Vyšetřuje OS SNB Poprad.

b) Násilná trestná činnost

Dne 2. května 1989 v ranních hodinách byla ve společném bytě v Hlohovci (okr. Trnava) nalezena zavražděna, bodnou ranou do hrudníku, [REDAKCE] (nar. 1959, kuchařka). Šetřením bylo zjištěno, že skutek spáchal její manžel [REDAKCE] (nar. 1954, dělník), který po činu obdobným způsobem spáchal sebevraždu. Motívem činu byly neuspořádané rodinné poměry a žárlivost. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin vraždy.

Vyšetřuje OS SNB Trnava.

Dne 1. května 1989 kolem 21.00 hodin poblíže vinnárny Zlatý kříž v Třinci (okr. Frýdek-Místek) byla dvěma dosud nezjištěnými muži, přepadena občanka NDR [REDAKCE] (nar. 1955). Jmenované násilým odcizili zlatý náramek s diamanty, kabelku, v níž měla zlatý náramek, zlaté hodinky s náramkem, 580 DM a 4 000 Kčs, vše v hodnotě 226 210 Kčs. Ke zranění poškozené nedošlo. Po pachatelích a odcizených věcech se pátrá.

Vyšetřuje OS SNB Frýdek-Místek.

Dne 2. května 1989 v 15.00 hodin v Rampové ulici v Košicích dva dosud nezjištění pachatelé přepadli vrátného Československé televize Košice [REDAKCE] (nar. 1922, bytem Drienov, okr. Prešov) a odcizili mu služební pistoli vz. 50 ráže 7,65 mm s 8 náboji. Poškozený byl jedním z pachatelů lehce zraněn nožem na ruce. Po pachatelích se pátrá.

Vyšetřuje MS SNB Košice.

Dne 2. května 1989 v 17.50 hodin na Leninově ulici v Košicích dva dosud nezjištění pachatelé, ozbrojení nožem a pistolí, přepadli obsluhující personál prodejny Klenoty. Z prodejního pultu odcizili asi 80 dámských a pánských prstenů, náušnice a prsteny s brilianty a další šperky, vše v hodnotě asi 300 000 Kčs. Poté z prodejny uprchli. K začrčení pachatelů byla vyhlášena bezpečnostní akce.

Vyšetřuje MS SNB Košice.

Navazuje na SZ ze dne 6. března 1989: k loupežnému přepadení italského státního příslušníka a odcizení věcí a peněz v hodnotě 100 000 Kčs. Dne 2. května 1989 byli jako pachatelé zjištěni jugoslávští občané [REDAKCE] (nar. 1962) a [REDAKCE] (nar. 1961). Oba jmenovaní jsou na pohybu a bylo po nich vyhlášeno celostátní pátrání.

Vyšetřuje OS SNB Praha 2.

c) Majetková trestní činnost

Dne 2. května 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 98 případů krádeží vloupáním , z toho:

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	11	11	2	9	40	312 300
SSR	4	5	5	4	7	117 700
ČSSR	15	16	7	13	47	430 000

Ve dnech 24. 4. - 1. 5. 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 466 případů krádeží vloupáním, z toho:

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	61	45	84	64	104	1 754 000
SSR	27	14	23	15	29	465 800
ČSSR	88	59	107	79	133	2 219 800

d) Dopravní nehody leteckých, kolejových a silničních prostředků

Dopravní nehody dne 2. května 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	156	1	3	641 600
SSR	80	-	3	403 200
ČSSR	236	1	6	1 044 800

Dopravní nehody ve dnech 24. 4. - 1. 5. 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	1 636	15	60	8 034 200
SSR	570	16	52	2 896 500
ČSSR	2 206	31	112	10 930 700

e) Ostatní mimořádné události a závažná trestná činnost

Dne 2. května 1989 zadrželi příslušníci PS pro přípravu a pokus k ilegálnímu přechodu státní hranice z ČSSR do Rakouska 1 občana ČSSR a 1 NDR.

Hranici se socialistickým státem narušilo 8 občanů NDR a 3 PLR.

5. Názory a nálady obyvatelstva

V průběhu 2. května 1989 nebyly poznatky tohoto charakteru zaznamenány.

archiv
bezpečnostních
složek

Akce nelegálního sdružení "OTEVŘENÝ DIALOG"

Nelegální tzv. volné tvůrčí sdružení "OTEVŘENÝ DIALOG" organizuje na 13. května 1989, v době od 14 do 22 hodin v Klubu ministerstva obchodu ČSR v Pařížské ulici v Praze 1 akci pod názvem "kulatý stůl". Jde o první akci tohoto sdružení, jejíž součástí má být kulturní program, který zajišťují herci Realistického divadla, divadla Na zábradlí, skupina Vladimíra MERTY atd. Pro charakter akce je příznačné, že soubor divadla Na zábradlí má v programu vystoupit s úryvkem hry o Stalinovi - Agónie, rovněž má být uveden úryvek z nezjištěné hry Václava HAVLA.

Poznámka: "OTEVŘENÝ DIALOG" byl založen již v srpnu 1988, jako tzv. volné tvůrčí sdružení, s deklarováním záměrem sdružovat literární tvůrce, výtvarníky, architekty, divadelní a filmové umělce, hudebníky, teoretiky, filosofy a další umělce a tvůrce. Hlavní náplní činnosti "sdružení" má být pořádání výstav, kulturních festivalů, setkání domácích i zahraničních umělců a tvůrců, vést dialog ve všech směrech bez omezení.

Mezi zakladatele "sdružení" patří i signatář "charty-77" Petr KABEŠ. Přípravný výbor /9 osob, např. P. OSLZLÝ z Brna, J. SKALNÍK, J. KOŘÁN, K. STEIGERWALD z Prahy a další/ rozeslal asi 421 pracovníkům kulturní fronty vstupní prohlášení obsahující základy činnosti "sdružení". Většina obeslaných s členstvím souhlasí. Mezi obeslanými jsou i čelní signatáři "charty-77", např. L. HEJDÁNEK, I. JIROUS, E. KANTŮRKOVÁ, M. KUBIŠOVÁ, P. PLACÁK, M. PALOUŠ a další a rovněž signatáři dopisu pracovníků kulturní fronty předsedovi vlády ČSSR.

Je prověřováno, jakým způsobem získali organizátoři prostory Klubu ministerstva obchodu ČSR.

/II. správa SNB/

Rozdělovník:

s. Jakeš	s. Fojtík
s. Husák	s. Štěpán
s. Adamec	s. Hegenbart
s. Indra	

*vedení FVV
II. správa SNB
Správa SNB Praha*

Příprava výprav čs. věřících do Říma

Podle informací kardinála TOMÁŠKA Vatikán s konečnou platností rozhodl, že svatořečení Anežky Přemyslovny proběhne v Římě 12.11.1989.

Návazně na uvedenou skutečnost budou římskokatolickou církví v ČSSR organizovány výpravy věřících k uvedenému termínu do Itálie. Pro řadové věřící budou podle požadavku kardinála TOMÁŠKA organizovány vlakem, pro vedoucí jednotlivých diecézí letecky. Záležitost je v přípravném stádiu, bližší podrobnosti nejsou zatím známy.

/Správa SNB Praha/

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Lenárt
s. Fojtík
s. Janák
s. Knotek
s. Hegenbart
s. Lúčan

vedení FMV
I., II. a XII. správa SNB
všechny kraje

Poznatky ke korespondentovi RSE ve Vídni

V současné době působí ve Vídni jako korespondent rozhlasové stanice Svobodná Evropa Jan SADOVSKÝ. V prostředí RSE bylo zjištěno, že se ve skutečnosti jedná o Jindřicha KOSTRBU, který používal dříve také pseudonym Oswald. KOSTRBA se narodil 11.3.1922. Poslední bydliště v ČSSR měl v Praze 1, Havelská 502/21. Do NSR emigroval v roce 1950. Ve Svobodné Evropě působil nejdříve jako technický pracovník, později se na krátkou dobu stal vedoucím čs. oddělení RSE. Poté odešel pracovat do pobočky RSE ve Vídni, odkud měl být údajně v roce 1974 propuštěn.

/I.správa SNB/

Rozdělovník:

s.Jakeš
s.Fojtík
s.Hegenbart

veškerí FMV
I., II. a XII. správa SNB
všechny kroje

